

SVENSKA
LANTBRUKSSÄLLSKAPENS
FÖRBUND

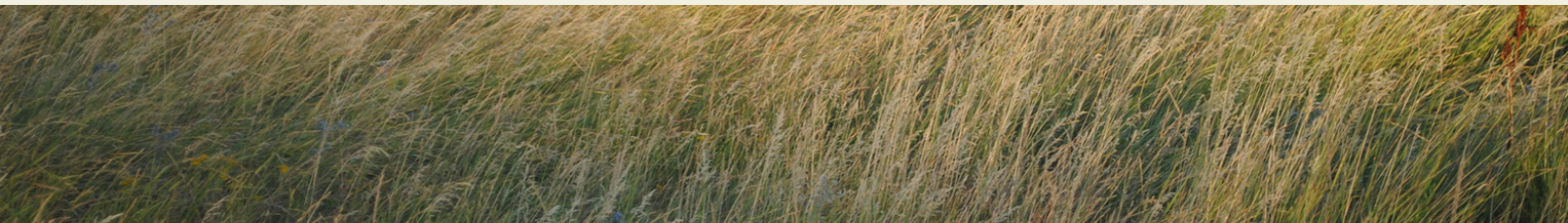
Verksamhetsplan & budget 2027

Innehållsförteckning

1. Svenska lantbrukssällskapets förbund	3
1.1 Tre verksamhetsområden - Ett tak	4
1.2 Samhället och omvärlden	5
1.3 Intressebevakning och samhällspåverkan	6
1.4 Kommunikation och kunskapsförmedling – en del av kärnverksamheten	7
1.5 Personalen som SLF:s centrala resurs	8
1.6 Budget 2027	9
2. Gemensamma verksamhetsmål 2027	10
2.1 Effektiv och samordnad centralorganisation	10
2.2 Starkare intressebevakning – både på egen hand och genom samarbete	10
2.3 Kunskap till praktisk nytta	11
2.4 Nuvarande och nya samarbetskluster stärks	11
2.5 Landsbygdens röst	11
2.6 Stabilare ekonomiska ramar	11
3. Rådgivningen: konkurrenskraftig primärproduktion	12
3.1 En aktiv och samordnande centralorganisation	12
3.2 Kunskapsförmedling som svarar på efterfrågan	13
3.3 Nationell koordinator för trädgårdsrådgivningen i Finland	13
3.4 Projekt som möjliggör utveckling och förnyelse	14
4. Landsbygdsutvecklingen och Svenskfinlands Byar	15
4.1 Beredskap, gemenskap och livskraft	15
4.2 Kommunikation, stöd och nätverk	16
4.3 Projektverksamheten som utvecklingsverktyg	17
4.4 KERÄ – hållbara landsbygder och en rättvis omställning	17
5. Finlands svenska 4H – tillbaka till rötterna med sikte på framtiden!	18
6. Uppföljning och mätning av effekt	29

1. Svenska lantbrukssällskapets förbund

Svenska lantbrukssällskapets förbund (SLF) är den samlande centralorganisationen för den svenskspråkiga landsbygdssektorn i Finland. Förbundet verkar i en bred landsbygdscontext där lantbruk och rådgivning, lokalutveckling, föreningsliv, företagande samt barn och ungas möjligheter på landsbygden hänger nära samman.

Genom rådgivningen, landsbygdsutvecklingen och Finlands svenska 4H samlas dessa perspektiv inom en gemensam organisation. SLF:s uppgift som centralorganisation är att skapa ett mervärde som de enskilda verksamhetsområdena och medlemsorganisationerna inte kan skapa var för sig. Det handlar dels om att samordna och stöda, men lika mycket om att se helheten, identifiera gemensamma behov och skapa nya möjligheter till utveckling och samarbete.

Förbundet ska kunna föra samman människor, kunskap och erfarenheter från olika delar av landsbygdsfältet. Erfarenheter från företagare, rådgivare, byar, föreningar och unga behöver kunna möta kunskap från forskning, myndigheter och andra sakkunniga. På motsvarande sätt behöver frågor som uppstår i verksamheten kunna föras vidare till beslutsfattare, myndigheter och nationella organisationer.

SLF fungerar därmed både som serviceorganisation, kunskapsförmedlare, utvecklingsaktör och samhällspåverkare. Rollen är särskilt viktig i ett läge där verksamhetsmiljön förändras snabbt och där många av de frågor som berör landsbygden är beroende av nationella beslut, finansieringssystem och europeisk politik.

Den svenskspråkiga dimensionen är genomgående i verksamheten. Tillgången till service, rådgivning, kunskap och utvecklingsmöjligheter på svenska är en viktig förutsättning för jämlika verksamhetsmöjligheter i hela Finland. SLF ska därför både erbjuda och utveckla svenskspråkig verksamhet och arbeta för att svenskspråkiga perspektiv finns representerade i nationella strukturer och nätverk.

Under 2027 fortsätter arbetet med att utveckla SLF som en modern och samverkande centralorganisation. Ambitionen är inte att göra verksamhetsområdena mer lika varandra. Tvärtom är deras olika målgrupper, sakkunskap och identiteter en styrka. Utvecklingen handlar i stället om att bli bättre på det som med fördel kan göras tillsammans.

Gemensamma processer inom bland annat kommunikation, intressebevakning, projektförvaltning, ekonomi, administration och uppföljning ska därför utvecklas vidare. Genom att samla resurser och kompetens där det är ändamålsenligt kan organisationen arbeta effektivare och samtidigt skapa bättre förutsättningar för verksamhetsområdena att koncentrera sig på sina kärnuppgifter.

Målet är att medlemsorganisationerna och verksamhetsområdena tydligare ska uppleva nyttan av centralorganisationen – genom relevant sakkunskap, fungerande stöd, bättre gemensamma verktyg, nya samarbeten och en starkare gemensam röst.

1.1 Tre verksamhetsområden - Ett tak

SLF:s verksamhet bygger på tre kompletterande verksamhetsområden:

rådgivningen, landsbygdsutvecklingen och Finlands svenska 4H. Indelningen utgår från SLF:s strategi och speglar samtidigt bredden i förbundets uppdrag.

Rådgivningen arbetar nära lantbruks- och trädgårdsföretagen och den professionella rådgivningen. SLF utvecklar och samordnar den svenskspråkiga lantbruks- och trädgårdsrådgivningen, förmedlar kunskap och representerar den svenskspråkiga rådgivningen i nationella nätverk och sammanhang. Förbundet har dessutom ett särskilt nationellt uppdrag inom trädgårdsrådgivningen som omfattar verksamhet på båda nationalspråken.

Landsbygdsutvecklingen omfattar Svenskfinlands Byar, projektverksamheten och landsbygdspolitiska nätverk. Här står byar, lokalsamhällen, föreningar, nätverk och platsbaserad utveckling i centrum. Verksamheten arbetar med frågor som gemenskap, beredskap, hållbarhet, inkludering och lokal livskraft.

Finlands svenska 4H för in barnens och de ungas perspektiv i helheten. Genom medlemsföreningarna och centralorganisationens stöd skapas möjligheter för barn och unga att utveckla praktiska färdigheter, entreprenörskap, arbetslivskunnande och engagemang. På längre sikt handlar verksamheten också om landsbygdens framtid och om att skapa positiva erfarenheter och framtidstro hos nya generationer.

Verksamhetsområdena har olika uppdrag och målgrupper, men de stora frågor som formar landsbygdens framtid går ofta över gränserna mellan dem. Företagens verksamhetsförutsättningar påverkar lokalsamhällena. Livskraftiga byar och fungerande service påverkar möjligheten att bo och arbeta på landsbygden. Barns och ungas erfarenheter och framtidsbilder påverkar i sin tur landsbygdens långsiktiga demografi, kompetensförsörjning och företagande.

Det är i dessa samband som den gemensamma organisationen har sin särskilda styrka.

1.2 Samhället och omvärlden

Landsbygden befinner sig i en period av betydande förändring. Många utvecklingslinjer sker samtidigt och påverkar varandra. Jordbrukets ekonomiska villkor är pressade, den gröna omställningen fortsätter, digitalisering och ny teknik förändrar företagandet och den demografiska utvecklingen påverkar arbetskraft, service och föreningsliv.

Samtidigt har landsbygdens betydelse för hela samhället blivit allt tydligare. Livsmedelsförsörjning och försörjningsberedskap har under de senaste åren fått större uppmärksamhet, men också frågor som energiproduktion, vatten, markanvändning, biologisk mångfald och regional utveckling är nära förbundna med landsbygden.

Det betyder att frågor som tidigare kanske i första hand betraktades som jordbruks- eller landsbygdsfrågor allt oftare behöver behandlas som breda samhällsfrågor. Jordbruket genomgår samtidigt en fortsatt strukturförändring. Antalet aktiva gårdar minskar medan många företag blir större och mer specialiserade. Det ökar behovet av kompetens, investeringar, företagsledning och kvalificerad rådgivning. Företagen behöver kunna navigera i en allt mer komplex omvärld med nya tekniska lösningar, föränderliga marknader och ökande krav på hållbarhet och rapportering.

Samtidigt är landsbygden betydligt mer än jordbruk. Den är också en plats för småföretagande, energiomställning, besöksnäring, cirkulär ekonomi, distansarbete, föreningsliv och lokal service. För att landsbygden ska vara livskraftig behöver dessa olika delar kunna utvecklas parallellt och stöda varandra.

Här kompletterar SLF:s tre verksamhetsområden varandra. Rådgivningen arbetar nära primärproduktionen och företagets verksamhetsförutsättningar. Landsbygdsutvecklingen arbetar med byarna, lokalsamhällena och de strukturer som gör det möjligt att leva och verka på landsbygden. Finlands svenska 4H arbetar med barn och unga och därmed med en av de mest grundläggande förutsättningarna för landsbygdens framtid.

Den demografiska utvecklingen kräver särskild uppmärksamhet. En åldrande befolkning, mindre ungdomskullar och konkurrens om arbetskraft påverkar redan företag, organisationer och lokalsamhällen. Att många unga lämnar landsbygden är en utmaning i sig, men särskild uppmärksamhet behöver riktas mot unga kvinnors utflyttning, eftersom en långvarig obalans får konsekvenser långt utanför själva befolkningsstatistiken.

Utvecklingen påverkar på sikt bland annat arbetskraft, företagande, service, föreningsliv och förutsättningarna för livskraftiga lokalsamhällen.

Det här är frågor som ingen enskild aktör kan lösa ensam. SLF:s möjlighet ligger därför i att förena sina olika perspektiv och samtidigt samarbeta brett med andra.

1.3 Intressebevakning och samhällspåverkan

När landsbygdens verksamhetsmiljö förändras blir SLF:s roll som samhällsaktör allt viktigare. Intressebevakning handlar inte enbart om att reagera på enskilda politiska förslag, utan också om att långsiktigt bygga förståelse för den svenskspråkiga landsbygdens förutsättningar och betydelse.

SLF ska bidra med sakkunskap, erfarenheter från fältet och konkreta lösningar i samhällsdebatten. Förbundet ska samtidigt skapa fungerande kanaler genom vilka medlemsorganisationernas och verksamhetsområdenas erfarenheter kan föras vidare till myndigheter, politiker och andra beslutsfattare.

Det kräver kontinuerlig närvaro och dialog. Genom deltagande i arbetsgrupper, nätverk, remissförfaranden och andra nationella processer kan SLF föra fram Svenskfinlands perspektiv, samtidigt som organisationen får tidig kunskap om förändringar som påverkar medlemsfältet.

EU-frågorna är en viktig del av detta arbete. Jordbruks-, klimat- och miljöpolitiken påverkar både primärproduktionen och den bredare landsbygdsutvecklingen. Krav på hållbar produktion, biodiversitet, klimatåtgärder och resurseffektivitet innebär utmaningar men kan samtidigt skapa nya möjligheter.

För att kunna agera i rätt tid behöver SLF följa utvecklingen och arbeta tillsammans med organisationer som har kompletterande kompetens och nationell räckvidd.

Även den ekonomiska omvärlden påverkar verksamheten. Den offentliga ekonomin är ansträngd samtidigt som konkurrensen om finansiering ökar och kraven på uppföljning och resultat blir större. Det gör långsiktig finansieringsbevakning och en aktiv dialog med ministerier, myndigheter, finansiärer och andra organisationer allt viktigare.

SLF ska därför fortsätta utveckla samarbetet med de regionala lantbruks- och hushållningssällskapen, ProAgria, Finlands Byar och andra nationella och regionala aktörer. Målet är inte att förbundet alltid ska agera ensamt, utan att kunna avgöra när den egna rösten behövs och när större genomslag kan nås genom gemensamma insatser.

1.4 Kommunikation och kunskapsförmedling – en del av kärnverksamheten

Kommunikation, information och kunskapsförmedling är nära förbundna med SLF:s roll som centralorganisation. De ska inte ses som separata stödfunktioner som kommer in först när verksamheten redan är genomförd, utan som en del av själva arbetet.

För en organisation som ska samla kunskap, skapa nätverk och påverka samhällsutvecklingen är förmågan att göra kunskap begriplig och tillgänglig avgörande. SLF behöver kunna föra relevant information till sina egna målgrupper, men också göra landsbygdens frågor begripliga för människor och beslutsfattare som inte arbetar med dem till vardags.

Under 2027 ska kommunikationen bidra till att göra SLF:s gemensamma uppdrag tydligare. Frågor som livskraft, beredskap, hållbar utveckling, företagande, demografi, unga och framtidens landsbygd skapar naturliga gemensamma teman mellan verksamhetsområdena.

Samtidigt behöver kommunikationen utgå från att målgrupperna är olika. En lantbruksföretagare, en rådgivare, en byaförening, en kommunal tjänsteinnehavare, en 4H-förening och en ung person söker inte nödvändigtvis samma information eller använder samma kanaler.

Gemensam kommunikation innebär därför inte att allt ska kommuniceras på samma sätt. Uppgiften är att skapa en tydlig gemensam profil samtidigt som innehåll, språk och kanal anpassas till mottagaren.

Webbplatsen utvecklas som en gemensam plattform där aktuell information, kunskap, material och verksamhet görs lättillgängliga. Den kompletteras av nyhetsbrev, sociala medier, publikationer, webinarier, evenemang och personlig service.

En viktig förflyttning är att gå från informationsproduktion till behovsbaserad kunskapsförmedling. SLF behöver inte alltid skapa nytt material. Ofta finns relevant kunskap redan hos forskningen, myndigheterna, medlemsorganisationerna, projekten eller samarbetsparterna. Centralorganisationens mervärde ligger då i att hitta kunskapen, bedöma dess relevans, förädla den och göra den användbar för rätt målgrupp.

På motsvarande sätt finns det mycket kunskap inom den egna organisationen som kan användas bredare. Erfarenheter, material och resultat från ett projekt eller verksamhetsområde ska när det är relevant kunna vidareförädlas och användas av andra delar av organisationen.

Kommunikationen ska därför finnas med redan när verksamhet, projekt och påverkansinsatser planeras. Vem vill vi nå? Vilket behov svarar vi på? Vad behöver mottagaren veta och vilket genomslag vill vi uppnå? Dessa frågor ska bli en naturlig del av planeringen.

1.5 Personalen som SLF:s centrala resurs

SLF:s personal är en central resurs för att förverkliga förbundets uppdrag. De tre verksamhetsområdena har olika målgrupper och uppgifter, men personalorganisationen behöver samtidigt fungera som en helhet där kompetens och resurser kan användas över verksamhetsområdesgränserna.

SLF har sammanlagt tio anställda. Den gemensamma organisationen leds av verkställande direktören, som ansvarar för förbundets övergripande ledning, ekonomi, strategi och utveckling samt för samordningen mellan verksamhetsområdena.

Utvecklingschefen arbetar med organisations- och verksamhetsutveckling och bidrar till att identifiera och driva nya initiativ, projekt och samarbeten som stöder förbundets strategiska mål.

Inom Finlands svenska 4H finns en verksamhetsledare med ansvar för verksamhetsområdet och dess utveckling, föreningsstöd och medlemskontakter. Verksamhetsområdet använder samtidigt SLF:s gemensamma resurser inom bland annat ekonomi, administration och förvaltning.

Inom landsbygdsutvecklingen finns sakkunnigkompetens med fokus på landsbygdens och lokalsamhällellens utveckling. Därtill arbetar personal inom rådgivning, projekt, kommunikation och andra sakkunniguppgifter.

En viktig utgångspunkt är att kompetensen inte enbart ska betraktas utifrån enskilda verksamhetsområden. Gemensamma processer inom kommunikation, projektförvaltning, ekonomi och administration ska skapa effektivitet och göra det möjligt att använda organisationens samlade kompetens där den ger störst nytta.

För Fs4h finns behov av att stärka den ordinarie resursen med en organisationskoordinator som kan arbeta nära föreningsfältet och stöda i administrativa frågor. En sådan förstärkning genomförs om ekonomin möjliggör det. Projektbemanning görs i den omfattning som extern finansiering erhålls.

Mål 2027

- effektivare användning av gemensamma personalresurser över verksamhetsområdena,
- stärkt internt samarbete och kompetensutbyte mellan de tio anställda,
- hållbar arbetsbelastning genom tydliga prioriteringar,
- stärka 4H personalresurser med en organisationskoordinator om ekonomin möjliggör det, projektanställningar görs när extern finansiering finns,
- samt utveckla ett gemensamt SLF där personal, kompetens och stödfunktioner används för hela organisationens bästa.

1.6 Budget 2027

Budgeten för 2027 ska stödja verksamhetsplanens prioriteringar och samtidigt ge en realistisk bild av organisationens ekonomiska handlingsutrymme. Den ekonomiska uppföljningen ska göra det möjligt att se både respektive verksamhetsområdes situation och SLF:s ekonomi som helhet.

Verksamhetsområde	Kostnader 2027	Intäkter 2027	Resultat
Rådgivning	471 000 €	471 000 €	0 €
Landsbygdsutveckling	153 0 000 €	153 000 €	0 €
Finlands svenska 4H	710 000 €	710 000 €	0 €
SLF totalt	1 334 000 €	1 334 000 €	0 €

Budgeten för 2027 uppgår till totalt 1,334 000 miljoner euro och är balanserad på helhetsnivå. Samtliga treverksamhetsområden – rådgivning, landsbygdsutveckling och Finlands svenska 4H – har budgeterats med motsvarande kostnader och intäkter. Rådgivningens budget uppgår till 471 000 euro, landsbygdsutvecklingens till 153 000 euro och Finlands svenska 4H till 710 000 euro.

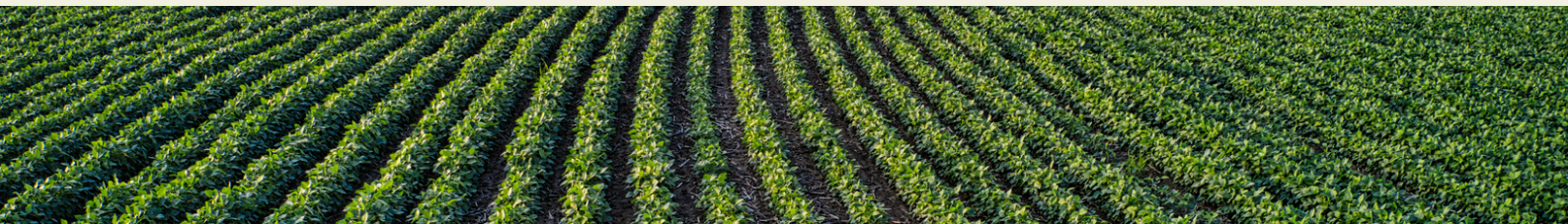
Verksamheten är till stor del personalintensiv. Löner och arvoden uppgår till cirka 703 000 euro och utgör därmed drygt hälften av de totala kostnaderna. Därutöver kanaliseras cirka 290 000 euro genom Finlands svenska 4H. Övriga större kostnadsposter består bland annat av övriga verksamhetskostnader, resor och transporter, information och marknadsföring samt utrymmeskostnader. På intäktssidan bygger budgeten på flera olika finansieringskällor. Statsunderstödet från jord- och skogsbruksministeriet utgör en viktig bas, men verksamheten är samtidigt i betydande grad beroende av projektfinansiering samt bidrag från fonder och stiftelser. EU-medel och projekt står för cirka 314730 euro och övriga fonder, stiftelser och projektmedel för cirka 275000 euro. Tillsammans motsvarar dessa finansieringsformer cirka 46 procent av organisationens budgeterade intäkter. Därutöver budgeteras cirka 118 000 euro i deltagaravgifter och andra verksamhetsintäkter samt 36000 euro i egna medel.

Den balanserade budgeten skapar en tydlig ekonomisk ram för verksamheten, men innebär samtidigt att marginalerna är begränsade. Budgeterat resultat är noll och en betydande del av intäkterna förutsätter att planerad extern finansiering förverkligas. Det gör finansieringsarbetet till en central del av verksamheten under 2027. Särskild vikt behöver läggas vid att säkerställa projekt- och fondfinansiering samt att följa hur intäkterna utvecklas i förhållande till plan.

Under verksamhetsåret behöver ekonomin därför följas upp regelbundet både på organisationsnivå och inom respektive verksamhetsområde. Uppföljningen bör ge möjlighet att i ett tidigt skede identifiera avvikelser i finansiering eller kostnadsutveckling och vid behov anpassa verksamheten. En viktig utgångspunkt är att verksamhetsområdena har en tydlig koppling mellan planerad verksamhet, kostnader och finansiering.

På längre sikt är det också viktigt att stärka den ekonomiska motståndskraften genom en så bred finansieringsbas som möjligt. Det innebär både att upprätthålla befintliga offentliga stöd och fondrelationer och att aktivt söka projektfinansiering och utveckla verksamhetsintäkterna. Målsättningen är att skapa förutsättningar för en stabil kärnverksamhet samtidigt som projekt och extern finansiering möjliggör utveckling, nya initiativ och samarbete.

2. Gemensamma verksamhetsmål 2027

De gemensamma målen för 2027 ska omsätta centralorganisationens roll i konkret verksamhet. Målen gäller hela SLF och ska samtidigt skapa mervärde för de tre verksamhetsområdena och medlemsorganisationerna.

2.1 Effektiv och samordnad centralorganisation

SLF fortsätter att utveckla gemensamma processer inom ekonomi, administration, projekt och uppföljning. Målet är att minska dubbelarbete, förbättra informationsflödet och skapa en tydligare gemensam överblick över organisationens verksamhet.

Mål 2027: En gemensam dashboard ska vara i användning och gemensamma processer eller tjänster ska ha utvecklats.

2.2 Starkare intressebevakning – både på egen hand och genom samarbete

SLF stärker sin roll som den svenskspråkiga landsbygdens gemensamma röst. Fokus ligger bland annat på rådgivningens verksamhetsförutsättningar, landsbygdens attraktivitet och demografi, beredskap samt EU- och finansieringsfrågor.

Arbetet sker såväl genom egna insatser som tillsammans med de regionala lantbruks- och hushållningssällskapen, ProAgria, Finlands Byar och andra samarbetspartner.

Mål 2027

Minst sex konkreta påverkansinsatser och regelbunden dialog med beslutsfattare och myndigheter. SLF deltar även i gemensamt koordinerade påverkansinsatser tillsammans med bland annat ProAgria och Finlands Byar.

2.3 Kunskap till praktisk nytta

SLF stärker sin roll som länk mellan forskning, rådgivning, företag, landsbygdsutveckling, utbildning och beslutsfattare. Kunskap ska inte enbart förmedlas utan också omsättas i former som skapar konkret nytta för verksamheten.

Mål 2027: Minst fyra gemensamma kunskapsinsatser och två nya utvecklingsinitiativ tillsammans med bland annat medlemsorganisationer, högskolor och näringslivsaktörer.

2.4 Nuvarande och nya samarbetskluster stärks

Samarbetet mellan rådgivningen, Svenskfinlands Byar och Finlands svenska 4H stärks. Samtidigt utvecklas samarbetet med ProAgria och andra centrala partner.

Mål 2027: Minst två gemensamma initiativ mellan verksamhetsområdena och en konkret samarbetsplan med ProAgria.

2.5 Landsbygdens röst

SLF ska stärka sin opinionsbildning och synliggöra landsbygdens betydelse för hela Finland – för livsmedelsförsörjning, beredskap, företagande, hållbarhet och framtidstro. Unga, kvinnor och den demografiska utvecklingen på landsbygden ges särskild uppmärksamhet.

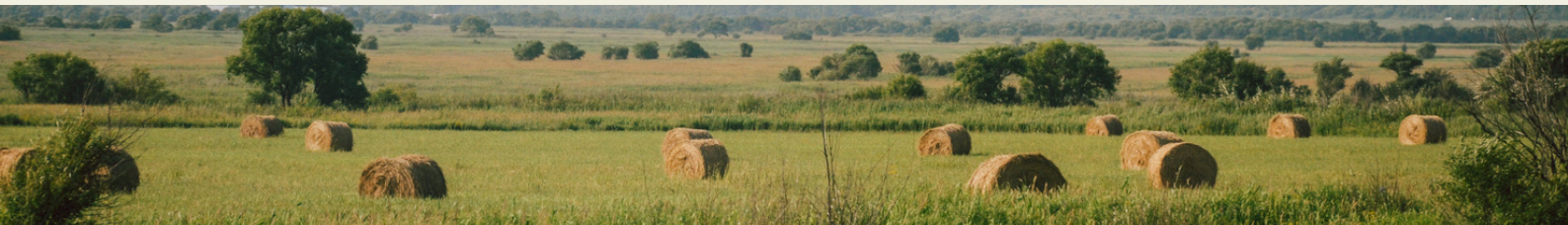
Mål 2027: Minst fyra gemensamma kommunikationsinsatser och ökad synlighet i samhällsdebatten.

2.6 Stabilare ekonomiska ramar

En långsiktigt hållbar ekonomi är en förutsättning för att SLF ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Under året utvecklas den ekonomiska uppföljningen och arbetet med att bredda och stabilisera finansieringen fortsätter.

Projekt och nya aktiviteter inleds i huvudsak när finansiering är beslutad eller bedöms vara tillräckligt säker.

3. Rådgivningen: konkurrenskraftig primärproduktion

Rådgivningen är ett av SLF:s tre verksamhetsområden och har en viktig roll i arbetet för en konkurrenskraftig primärproduktion och en livskraftig landsbygd.

SLF:s uppgift är inte att ersätta den rådgivning som sker nära företagen, utan att skapa mervärde för den genom samordning, kunskapsförmedling, nationella nätverk, kompetensutveckling och utvecklingsarbete.

Under 2027 fortsätter därför arbetet med att tydligare koncentrera verksamheten till de områden där förbundets nationella och svenskspråkiga roll ger ett konkret mervärde.

Dialogen med de finlandssvenska lantbruks- och hushållningssällskapen är central. Samarbetet ska vara kontinuerligt och utgå från de behov som finns inom rådgivningen och på företagsfältet. SLF representerar samtidigt den svenskspråkiga rådgivningen i relevanta nationella och nordiska organ, nätverk, arbetsgrupper och utvecklingsprocesser.

3.1 En aktiv och samordnande centralorganisation

SLF ska vara en initiativtagande och samordnande aktör för den svenskspråkiga primärproduktionen och rådgivningen. Det innebär att samla aktörer kring gemensamma frågor, identifiera utvecklingsbehov och bidra till att den svenskspråkiga rådgivningen har en stark ställning även i framtiden.

Samarbetet med de regionala lantbrukssällskapen ska utvecklas där gemensamma lösningar kan skapa konkret nytta. Det kan handla om kompetens, gemensamma tjänster, informationsförmedling eller utveckling av nya arbetssätt.

SLF ska också vara synligt i branschens diskussion. Genom utlåtanden, ställningstaganden, kommunikation, mässor, evenemang och deltagande i olika forum ska frågor som rör primärproduktionens konkurrenskraft, rådgivningens verksamhetsförutsättningar, beredskap och landsbygdens livskraft få större genomslag.

3.2 Kunskapsförmedling som svarar på efterfrågan

En central uppgift inom rådgivningen är att se till att företagare och rådgivare har tillgång till aktuell, tillförlitlig och praktiskt användbar kunskap.

Under 2027 fortsätter förflyttningen från en traditionellt kanalstyrd informationsverksamhet mot en mer behovsbaserad kunskapsförmedling. Målet är inte att producera så mycket information som möjligt, utan att identifiera vilken kunskap målgrupperna faktiskt behöver och göra den lätt att hitta och använda.

Rådgivare är en viktig målgrupp vid sidan av företagare, eftersom rådgivningen fungerar som en länk mellan forskning och den praktiska verksamheten på gårdarna.

Webbplatsen blir en central kunskapsplattform och kompletteras med nyhetsbrev, sociala medier, publikationer, webinarier, kurser, fältträffar, exkursioner och andra evenemang. Samtidigt fortsätter den personliga lågtröskelservicen via telefon och e-post.

Publikationsverksamheten omfattar bland annat samarbetet med ProAgria, översättningsarbete inom Forskning för framåt, Lantbruksskalendern och Bondeföretagaren.

Omvärldsanalysen ska få en tydligare roll. Genom kontinuerlig kontakt med rådgivare, företagare, forskning och andra branschaktörer kan nya behov, möjligheter och risker identifieras tidigare.

3.3 Nationell koordinator för trädgårdsrådgivningen i Finland

SLF har ett särskilt nationellt uppdrag inom trädgårdsrådgivningen och ska under 2027 fortsätta stärka rollen som samordnande aktör för hela näringen.

Målet är en professionell, tillgänglig och jämlik trädgårdsrådgivning på båda nationalspråken.

Genom regelbunden dialog med rådgivarna, gemensam kompetensutveckling samt utveckling och förmedling av rådgivningsmaterial och verktyg bidrar SLF till att stärka rådgivningens kvalitet.

Samarbetet med ProAgria är centralt. Det omfattar bland annat skördeprognoser, rapportering under växtsäsongen, kunskapsspridning, mässdeltagande, rådgivningsmaterial och gemensamma utvecklingsinitiativ.

SLF ska fungera som en länk mellan rådgivning, forskning, utbildning och företag. Ny kunskap och nya lösningar ska snabbare kunna nå rådgivare och odlare, samtidigt som näringens behov förs vidare till forskning, utvecklingsaktörer och beslutsfattare.

3.4 Projekt som möjliggör utveckling och förnyelse

Projektverksamheten ska komplettera den ordinarie verksamheten och skapa utrymme för att utveckla och pröva nya arbetssätt, kunskapsområden och samarbeten.

Projekt ska samtidigt ses som en del av ett långsiktigt utvecklingsarbete. Metoder, material, nätverk och kunskap som utvecklas inom projekten ska när det är möjligt tas vidare och integreras i den ordinarie verksamheten.

Under 2027 fortsätter utvecklingsinitiativ med fokus bland annat på ekonomi och konkurrenskraft inom trädgårdsnäringen, ny teknologi, hållbart växtskydd samt ägar- och generationsskiften inom lantbruket. Nya initiativ startas i takt med att finansiering säkerställs, initiativen skall alltid kunna svara på en efterfrågan.

Fokus och mål för rådgivningen 2027

Rådgivningens verksamhet koncentreras kring fyra huvudsakliga ansvarsområden:

1. Centralorganisationen – aktiv och samordnande aktör. SLF samlar aktörer, för fram den svenskspråkiga rådgivningens perspektiv och deltar aktivt i nationella och nordiska nätverk och utvecklingsprocesser.

2. Rådgivningen som kunskapsförmedlare. Relevant och praktiskt användbar kunskap ska nå företagare och rådgivare genom en kombination av digitala och personliga kanaler.

3. Sakkunnigorganisation för den professionella trädgårdsnäringen. Den nationella koordineringen av trädgårdsrådgivningen stärks och samarbetet med ProAgridia och övriga branschaktörer utvecklas.

4. Pålitlig samarbetspartner som möjliggör utveckling, förnyelse och förändring. Projektverksamheten ska svara på identifierade behov och resultaten ska i högre grad kunna integreras i den ordinarie verksamheten.

4. Landsbygdsutvecklingen och Svenskfinlands Byar

SLF:s landsbygdsutveckling består av Svenskfinlands Byar och dess projektverksamhet samt det landsbygdspolitiska KERÄ-nätverket 2024–2027.

Verksamhetens övergripande uppgift är att stärka livskraften, gemenskapen och motståndskraften på landsbygden och samtidigt ge byar, föreningar och andra lokala aktörer stöd i deras eget utvecklingsarbete.

Svenskfinlands Byar ansvarar för den svenskspråkiga delen av Finlands Byars verksamhetsfält och fungerar som en sammanhållande aktör för byaverksamheten i Svenskfinland. SLF fungerar som värdorganisation och ansvarar för redovisningen av statsbidraget från Finlands Byar.

Arbetet med byar och lokalsamhällen har pågått i över tre decennier. Under den tiden har verksamheten utvecklats, men grundtanken är densamma: lokalsamhällena har en stor egen kraft och verksamhetens uppgift är att stöda, sammanföra och skapa förutsättningar för den.

4.1 Beredskap, gemenskap och livskraft

Under 2027 ligger ett särskilt fokus på byarnas beredskap, gemenskap och livskraft.

Beredskapsfrågorna har blivit allt viktigare i hela samhället. På lokal nivå handlar beredskap både om konkreta planer och om människors förmåga att hjälpa varandra när vardagen störs.

En stark byagemenskap, fungerande nätverk och människor som känner varandra är därför i sig en del av lokalsamhällets motståndskraft.

Svenskfinlands Byar stöder byarna i arbetet genom sakkunskap, kommunikation, utbildningar och projektsamarbete och fungerar samtidigt som länk till det nationella beredskapsarbete som utvecklas inom Finlands Byar.

Under jubileumsåret finns också möjlighet att synliggöra det långsiktiga arbete som gjorts inom byaverksamheten och föra en bredare diskussion om vad som behövs för att lokalsamhällena ska vara livskraftiga även i framtiden.

4.2 Kommunikation, stöd och nätverk

Svenskfinlands Byar ska vara en naturlig plats att vända sig till när man söker information om byaverksamhet och landsbygdsutveckling på svenska i Finland.

Information och material produceras och förmedlas på svenska, och utbildningar, webinarier och evenemang ordnas utgående från aktuella behov. Byarna har också möjlighet att anlita svenskspråkiga Byacoacher.

Kommunikationen sker bland annat via bya.fi, sociala medier och i samarbete med Finlands Byar, regionala organisationer och andra partner.

Svenskfinlands Byar deltar också i nationella kampanjer och evenemang som Öppna Byars dag, Öppna Julbyar, Årets sämsta byväg och de nationella premieringarna.

En viktig del av arbetet är samarbetet med de regionala byaorganisationerna. Den finlandssvenska samarbetsgruppen med representanter för Aktion Österbotten, Egentliga Finlands Byar, Nylands Byar, SILMU-byar och Leader Åland fortsätter att fungera som ett regelbundet forum för informationsutbyte och samarbete.

Även samarbetet med Finlands Byar och de nordiska och europeiska nätverken fortsätter. Genom dessa nätverk kan Svenskfinland ta del av nya metoder och erfarenheter samtidigt som finlandssvenska erfarenheter förs vidare.

4.3 Projektverksamheten som utvecklingsverktyg

Projektverksamheten är ett viktigt sätt att svara på aktuella behov, testa nya arbetsformer och utveckla lösningar tillsammans med byar, organisationer och högskolor.

Under 2027 ligger fokus särskilt på hållbarhet, beredskap, gemenskap och inkludering.

Smarta Byar i Svenskfinland fortsätter till augusti 2027 och utvecklar nya sätt för byar att arbeta tillsammans och hitta hållbara och innovativa lösningar utifrån lokala behov.

Inkluderande Byar fortsätter också till augusti 2027 och arbetar med att stärka delaktigheten för personer som har flyttat till en by från andra orter eller länder.

Generationsöverskridande Gemenskap fortsätter till november 2027 och skapar fler möjligheter till enkel social samvaro mellan generationer. Projektet uppmärksammar också hur generationsöverskridande verksamhet kan stärka kontinuiteten i föreningar och lokalsamhällen.

I Smarta byn är redo arbetar Svenskfinlands Byar tillsammans med Aktion Österbotten och andra partner för att stärka byarnas krisberedskap och resiliens genom information, övningar och workshoppar.

Projektens resultat ska så långt det är möjligt kunna leva vidare efter projekttidens slut och användas i den bredare landsbygdsutvecklingen.

4.4 KERÄ – hållbara landsbygder och en rättvis omställning

Det landsbygdspolitiska KERÄ-nätverket, För hållbara landsbygder och en rättvis omställning, koordineras av SLF under perioden 2024–2027 tillsammans med Yrkeshögskolan Novia och Maaseudun Sivistysliitto.

Nätverket arbetar med ekologisk, social, kulturell och ekonomisk hållbarhet ur ett landsbygdsperspektiv. En central utgångspunkt är att omställningen mot ett mer hållbart samhälle behöver genomföras på ett sätt som är rättvist för olika regioner och som ger människor möjlighet att vara delaktiga.

En viktig del av arbetet under 2027 är Hållbarhetsveckan under vecka 39. SLF har genom KERÄ huvudansvaret för koordineringen. Inför veckan ordnas informationstillfällen och utbildningar och föreningar, kommuner, företag och andra organisationer uppmanas att delta.

KERÄ fortsätter också att stöda kommuner och organisationer genom nätverk, föreläsningar, material och praktiska verktyg. Hållbarhetsforum arrangeras tillsammans med Kommunförbundets svenska team.

Målsättningar och tyngdpunkter 2027

Under året ska Svenskfinlands Byar och landsbygdsutvecklingen särskilt:

- stöda byarnas arbete med beredskap och resiliens
- stärka gemenskap, lokal delaktighet och byarnas långsiktiga livskraft
- erbjuda svenskspråkig information, utbildning, nätverk och stöd
- säkerställa svenskspråkigt innehåll i centrala nationella nätverk och evenemang
- utveckla och förmedla modeller och erfarenheter från projektverksamheten
- samt genom KERÄ stärka arbetet för hållbara landsbygder och en regionalt rättvis omställning

5. Finlands svenska 4H – tillbaka till rötterna med sikte på framtiden!

Allmänt

Finlands svenska 4H är en barn- och ungdomsorganisation tydligt förankrad i den finlandssvenska landsbygden. Tillsammans med våra 18 medlemsföreningar verkar vi för över 4 000 barn och ungas hållbara lärande och praktiska färdigheter i vardagen. Genom 4H får barn och unga en trygg plats att mötas och att växa framåt i egen kompetens, utveckling och välmående. Inom 4H initieras, förvaltas och utvecklas landsbygds kunskaper berörande hantverket, matkulturen, skogen, naturen och ungas företagsamhet. Deltagande i 4H-verksamhet bidrar till ett aktivt medborgarskap, kreativitet och positiv

I planen för 2027 finns stort fokus på 4H:s värdegrund; huvud (kunskap), hjärta (medkänsla), hand (färdigheter) och hälsa (välmående). Denna värdegrund har stått sig i 100 år och kommer att hålla i 100 år till med anpassning till samtiden och våra målgruppers behov. Vi tar avstamp i historien för att skapa stabilitet framåt.

Med Fs4H:s verksamhet strävar vi till att skapa gemenskap, inspirerande lärande och innehåll samt första arbetsmöjligheter som förbättrar ungas förutsättningar för ett aktivt liv på landsbygden i Svenskfinland. 4H rustar med förebyggande färdigheter som följer den unga in i framtiden. 4H bidrar till en positiv/resilient landsbygdsutveckling genom att stöda och lyfta unga som är intresserade av jord- och skogsbruk, landsbygdens företagande och kompetens inom hållbarhetsområdet. Samtidigt får unga insikter i föreningsverksamhet, delaktighet och påverkansmöjligheter i lokalsamhället.

Barn- och ungdomsverksamhet

Barn- och ungdomsverksamheten är 4H:s viktigaste uppgift. Den konkreta gruppverksamheten handhas primärt av de lokala 4H-föreningarna. Utbudet omfattar såväl 4H-klubbar, läger, ungdomsgrupper, som olika skolsamarbeten med innehåll som komplement till läroplanen. För unga finns möjlighet att stärka sina arbetslivsfärdigheter och kompetenser, sysselsätta sig med första uppdrag i lokalsamhället och få en start på entreprenörskap. Praktiska kunskaper och lärande genom att göra är bärande i 4H:s verksamhet - beredskap för en hållbar livsstil.

Centralorganisationens roll är att skapa utbyten och samarbeten mellan föreningarna och unga, utveckla olika koncept, innehåll och verksamhetsmodeller för lärande, leda kommunikation och påverkan, säkerställa kompetensförsörjning samt initiera och driva samarbeten och nätverk som direkt ger mervärde i form av ledarstöd och finansiering till föreningarna jämte aktiviteter/innehåll/deltagande riktat till barn och unga. Fs4H fungerar direkt som arrangör av fortbildning riktad till unga, dels för att skapa innehåll, dels som kompetensförsörjning för att säkra verksamhet lokalt. En del av arbetet fokuserar ungas delaktighet och demokratifostran, organisationens hållbara värdegrund finns med i allt arbete. Lärande sker ofta i nära anknytning till jorden, skogen, havet och arbetslivets första fas och företagsamhet. 4H-verksamheten sker i nära samarbete med ungdomsarbetet och utbildningen i kommunerna.

Ett av Fs4H:s flaggskepp är Matskolan som ordnas runt om i Svenskfinland. Årligen möts barn och unga och tillsammans lär sig om lokala matkulturer, råvarornas ursprung, matens väg från jord till bord och får färdigheter för livet, samtidigt som de får en rolig upplevelse tillsammans. Fs4H:s roll är att bidra med konceptutveckling, samarbetsnätverk och kontakter till matproducenter samt medfinansiering. Utvecklingsarbetet inom matfostran gynnar även den kontinuerliga klubbverksamheten kopplad till odling, matlagning och bakning för barn och unga ute i föreningarna, likaså till djupare insikter i hållbart livsmedelssystem och stärkt attraktionskraft för naturbruksstudier och landsbygdsföretagande hos unga.

Matskolan har en betydande roll i att ge unga första praktiska arbetsmöjligheter, växa i rollen som ledare samt synliggöra ungas lärande inom hobby i samarbete mellan Fs4H:s branschorganisationer och utbildning. Matskolan är likväl en inkörsport inom 4H för integrationsarbete med barnfamiljer i kommuner.

Fiskeaktiviteter har under de senaste åren fått en större roll i 4H-föreningarnas verksamhet. Bildningsprojektet 4H Fiskeskolan avslutas kring årsskiftet 2026/2027. Fiskeskolans resultat i form av fiskeklubbar, fiskeläger, skolsamarbeten implementeras som en del av 4H-verksamhet för barn och unga i föreningarna. Fs4H:s roll som mentor, samarbetspart, fortbildare och utvecklare av läromaterial och koordinator för nationella aktiviteter, kommunikation och utbyten fortsätter. Fiskeaktiviteter är även en del av Fs4H:s strategi att locka flera pojkar till verksamheten med låg tröskel. Likväl synliggörs ungas lärande som hjälpledare på Fiskeskolan. Under 2027 är fokus på nordiskt samarbete inom fiske med kompetensutbyte och nätverkande för såväl unga som 4H-ledare.

Finlands gröna guld, skogen, har varit ett fokusområde under 2026, dels genom utvecklingsarbete och konceptualisering för lärande utomhus, dels genom såväl nationella, regionala som lokala bildningssamarbeten. Under 2027 fortsätter arbetet inom 4H att få fler barn ut i skogen för både aktiviteter och upplevelser som ger förståelse för skogen såväl som en hållbar resurs, hobby som framtida arbetsplats. Ungas lärande fördjupas via kurser inom skogsvård och pröva på jobbmöjligheter med olika lättare uppdrag såsom plantering och röjning med 4H och samarbetspartner inom skogsbranschen och utbildningen.

Det kreativa som handen förmedlar – hantverket är vid sidan om matfostran en av de viktigaste verksamhetsformerna lokalt. Nytt handledningsmaterial och konceptutveckling behövs för att verksamhetens lärande kvalitetssäkras för att vara mera än "bara pyssel", en koppling till råvarorna, exempelvis skogen som en lokal hållbar resurs, en koppling till konsthantverk och grundläggande konstundervisningen skapas under 2027 inom ramen för projekt.

Mål för 2027

- Matskolan-verksamheten fortsätter och utvecklas med samarbeten, innehåll och ledarstöd för att säkra barn och ungas beredskap i vardagen. Matskolan ordnas i varje förening. Läromaterial 4H. Matpaletten utarbetas som stöd i lärande, handledning och djupare förståelse för matkulturer lokalt och globalt.
- Fiskeskolan fortsätter och utvecklas med ett nordiskt fokus gällande samarbete, kompetensutbyte för att fördjupa ungas lärande och ledarstöd/handledning. Läromaterialet 4HFiskepaletten i aktivt bruk som inspiration för lärande aktiviteter.

- Skogen som utomhus lärmiljö med fokus på aktiviteter inom 4H och som skolsamarbete såsom skogs dagar för barn årskurs 1-2 (Skogsdetektiver-skogs dag/-klubb), årskurs 6 (Alla sjätteklassare ut i skogen-skogs dag) och 8 (Skogens hållbara användning - skogs dag). Läromaterialet Skogs paletten i aktivt bruk som inspiration för lärande aktiviteter och handledning.

Ungas lärande och sysselsättning för första stegen i arbetslivet

En av 4H-rörelsens roller nationellt är att främja ungas inträde i arbetslivet genom fortbildning i arbetslivsfärdigheter och kompetens, förmedling av olika lokala uppdrag och företagsfostran. Föreningarna fungerar även som arbetsgivare åt unga, främst som hjälpledare inom klubb- och lägerverksamheten. Centralorganisationens roll är att fungera som ledarstöd åt föreningarna i arbetsgivarfrågor och att skapa genom samarbeten relevant fortbildningsmaterial, kurshelheter och kommunikation både direkt till unga och som handledning till föreningarna. Även den verksamhet som genomförs i klubbar och på läger anknyter till arbetslivskompetens och företagande, ungas sysselsättning ska vara en integrerad del i många delar av 4H-verksamheten. Ungas praktiska arbetsmöjligheter ger effekt såväl på individ- som samhällsnivå och på längre sikt kopplas till sysselsättning framåt. 4H är en drivkraft för unga och med unga.

Mål för 2027

- Att stödja 4H-föreningarna i deras roll att fungera som arbetsgivare för unga arbetstagare och upprätthållare av arbetspooler och motsvarande, framförallt i arbetsgivarfrågor och handledning av unga i arbete.
- Att utveckla kurskoncept, handledningsmaterial, kommunikation- jämte mentornätverk åt unga inom företagande i samarbete med nationella och regionala aktörer.
- Genom ovanstående åtgärder bidra till ökad sysselsättning för unga.
- Synliggöra lärande för unga inom 4H genom utveckling och förvaltande av validerade utbildningar och kurser för unga, kompetensmärken och kommunikation i samarbete med utbildningsanordnare, andra organisationer och SFV Studiecentral. Ungas lärande samlas inom 4H-Akademien.
- Medverka med innehåll, kommunikation och nätverkande på Educa 2027, Nordens största mässa inom utbildning, i Svenska Hörnan. Fs4H ser bildning för unga som beredskapskompetens, lärande som stärker aktivt medborgarskap.
- Initiera, samarbeta och utveckla ungas ledarskapsutbildning för klubbverksamhet på svenska i språköar

Nordisk, internationell verksamhet & integration

4H är en global rörelse och härvid är internationellt samarbete en viktig del av verksamheten. Fs4H fungerar som en brobyggare för barn och unga till andra kulturer, för nya upplevelser, kompetens och nätverkande. Fs4H fungerar som aktiv part inom olika ungdomsutbyten, projektverksamhet och samarbeten i Norden, Europa och globalt.

Nätverkssamarbete mellan de nordiska 4H-organisationerna i Finland, Sverige, Norge och Danmark har intensifierats. En central verksamhetsform är nordiskt 4H-läger för unga som ordnas vart annat år med roterande värdskap. År 2027 fungerar Finland med Fs4H som part till huvudarrangören Suomen 4H- liitto. För unga är det även viktigt med kontaktytor mellan språkgrupperna i Finland, att svensk- och finskspråkiga unga möts i Finland, tillsammans i Norden och internationellt.

Centralorganisationernas ledning inom 4H i Norden träffas årligen såväl fysiskt som digitalt för att byta idéer och erfarenheter samt för att initiera och fördjupa samarbeten. I samband med träff i Danmark våren 2026 beslöts att inleda ett utökat samarbete mellan de nordiska länderna på förbunds- och föreningsnivå, ett initiativ som sätts 2027. Vi strävar till ett konkret utbyte på individnivå där takorganisationerna fungerar som sammanfogande länkar för kompetensutbyte och föreningarna delar med sig av praktiska metoder, erfarenheter, material och planer. Relevanta tematiska handböcker och handledarmaterial delges och översätts mellan de nordiska språken för användning. En förhoppning är även att det fördjupade organisationssamarbetet leder till nya former av ungdomsutbyte som även kan sträcka sig utanför 4H och involvera andra barn och unga som en del av demokratifostran.

Fs4H är medlem i den europeiska takorganisationen Rural Youth Europe som ger unga vuxna möjligheter till årliga utbyten och evenemang och ledarskap- och påverkanskompetens i en europeisk kontext tillsammans med andra landsbygdsunga. Fs4H har stärkt de finlandssvenska landsbygdsungas röst i organisationen genom ungdomsrepresentant i RYE Policy Committée som främjar ungas delaktighet i beslut rörande exempelvis EU:s landsbygdsutvecklingsprogram och ungdomsstrategi.

Under 2027 kartlägger Fs4H möjligheterna och förutsättningarna som självständig part verka i IFYE (International 4 Youth Exchange) -nätverket för arrangemang av internationella ungdomsutbyten. Tidigare år samordnad IFYE-utbytesverksamhet med Suomen 4H-liitto.

Integrationsfrågor har under de senaste åren blivit viktigare, en demografisk förändring av landsbygden sker och fler invånare än tidigare från andra länder finns inom vårt verksamhetsområde. Fs4H vill fungera som en kontaktyta mellan människor med olika bakgrund och få dem aktivt med i verksamheten, barns engagemang i tredje sektorn får positiva effekter för hela familjen och ger även föräldrar nätverk. Som centralorganisation behöver vi skapa relevant handledningsmaterial och fortbildningar som appliceras lokalt. Integrationsarbetet ska fungera åt båda håll och ge något åt alla parter, som konkret exempel har exempelvis olika kulturers mat integrerats i Matskolorna. Att öppna upp verksamheten för alla invånare är även centralt för organisationens överlevnad för att motarbeta minskande gruppstorlekar.

Mål för 2027

- Att fungera som arrangörspart i det samnordiska 4H-lägret i Finland sommaren 2027
- Konkretisera nordiskt utbyte, kommunikation och samarbete som involverar hela 4H-rörelsen, unga, lokala ledare och resurspersoner samt centralorganisationerna.
- Fungera som länk och förmedlare till internationell verksamhet för unga vuxna från Svenskfinland genom Rural Youth Europe och andra internationella samarbeten.
- Skapa koncept, material och stödfunktioner kopplad till integrationsverksamhet i föreningarna i samarbete med kommunerna – ökad mångkulturell verksamhet.

Föreningsstöd

Fs4H som centralorganisation ska fungera som ett stöd för sina föreningar, deras personal och förtroendevalda. Vår roll är att tillhandahålla samarbete, nätverk, fortbildningar, fungera som språkrör och påverkare. Förbundet har även en roll som förmedlare av resurser, dels direkta medel, dels i form av varor och tjänster. Fs4H ser till kompetensförsörjningen som för framåt. Fs4H främjar en hållbar verksamhetskultur och arbetsvälbefinnande.

Under 2026 har ett växande behov märkts i stöd åt de förtroendevalda i lokalföreningarna, framförallt i deras roll som arbetsgivare och kring ekonomi. Dessa behov bör tydligt beaktas i den organisationsutveckling som sker under 2027.

Mål för 2027:

- Arrangera månatliga digitala träffar för föreningarnas verksamhetsledare kring aktuell tematik och kompetens samt två årliga fysiska ledardagar.
- Årligen hålla individuella föreningsmöten som även riktar sig till förtroendevalda med syfte att skapa kontakt, ge stöd och få underlag till fortsatt utvecklingsarbete.
- Arrangera behovsbaserade fortbildningar för förtroendevalda i exempelvis förvaltning, ekonomi och arbetsgivarfrågor.
- Tillhandahålla verktyg och tjänster, kostnadsfritt eller till låg kostnad, för föreningarna såsom medlemsregister, statistikverktyg för verksamhet, webbplats och olika program.
- Fungera som part/sökande för medel från staten, fonder och stiftelser som vidarefördelas till föreningarna.
- Initiera, förvalta och driva utvecklingsarbete som för organisationen hållbart framåt tematiskt och som helhet
- Kommunikation, samarbeten, påverkan nationellt – synliggöra 4H:s syfte, effekt och genomslagskraft som samhällsaktör och betydande svensk helhet

Projekt & landsbygdsutveckling

Fs4H driver projekt för att komplettera och utveckla basverksamheten samt för att skapa samarbeten och nätverk. Genom att Svenskfinland är relativt litet är samarbeten centrala för att skapa en tillräckligt stor mottagargrupp och för att arbeta resurseffektivt. De projekt som drivs är ofta kopplade till landsbygdsutveckling, bildning och ungdomsarbete och ger effekt utanför organisationens egna väggar.

Mål och planerade projekt för 2027:

- Validering av 4H-gårdar

I Sverige är 4H-gårdar allmänt förekommande. Gårdarna har ofta djurhållning, är plattformar för lärande och inkludering och av betydelse för det lokala samhället. Samarbeten görs med utbildningsenheter och landsting. Något motsvarande saknas på finlandssvenskt håll. Etablering av 4H-gårdar kunde skapa en ny roll för de lokala föreningarna i samspel med andra aktörer inom landsbygdsföretagande, turism, välmående, ungdomsarbete och bildning. Fs4H initierar under året ett pilotprojekt för validering av 4H- gårdar med pilotverksamhet i Österbotten, Nyland och Åboland.

4H-klubbverksamhet i språköarna

Ett utvecklingsprojekt med fokus på föreningars språksamarbete och ungas kompetenshöjning söks inom Svenska Kulturfondens program **"Hallå! Språkprojekt"**. Syfte att 4H klubbledarutbildningen för unga vidareutvecklas som tvåspråkigt koncept i samarbete mellan Fs4H, Luckan Lahtis och några andra språköar. Fs4H bidrar med två utbildare inom klubbledarskap; framtagning av pedagogiskt handledarmaterial och kursinnehåll för en tvådagarsutbildning; bearbetning av befintligt klubbledarmaterial till lätt svenska samt samarbete med relevanta kompetenspartners enligt behov. Målet är att skapa ett handledarmaterial särskilt anpassat för utbildning av klubbledare i språköarna, med svenska på lätt språk. Likväl en mall för klubbkoncept att implementera med innehåll och teman. Fs4H koordinerar även kursledarnas medverkan, coaching samt initierar ett klubbledarnätverk i Lahtis och mellan språköarna.

Nordisk fiskeskola

Med erfarenheter från nationella projektet 4H Fiskeskolan (2024–26) genomförs inom Fs4H i samarbete med 4H-föreningarna ett nordiskt utvecklingsprojekt kring ungas engagemang inom fiske och sysselsättningsinitiativ inom de blåa näringarna. Projektet sker i samarbete med de nordiska 4H- organisationerna. Inom projektet arrangeras utbyte av kompetenser och erfarenheter mellan såväl unga som 4H-ledare. Bortsett från att förmedla kunskap om fisket och fiskens betydelse i respektive land/skärgårdsområde stärks det nordiska samarbetet, ges möjlighet till gemensamma upplevelser jämte lärande av varandra och förankras samarbete på långsikt.

Organisationsutveckling

Fs4H grundades 1929 och firar således snart 100 år. Grundvärderingarna har hela tiden varit de samma, kvalitativ och pedagogisk verksamhet för barn och unga. Fs4H finns under SLF:s (Svenska lantbrukssällskapens förbund) tak tillsammans med den svenskspråkiga byaverksamheten i Finland. Denna konstruktion ger dels nytta av att vara en del av en större kontext, skapar ett bredare kollegium där olika kompetenser kan involveras med låg tröskel. Detta ramverk ger möjlighet till en bred syn på landsbygdsfrågor där Fs4H har möjlighet att lyfta barn- och ungdomsperspektivet. Trots ramverket har de olika aktörerna under SLF agerat autonomt i väldigt stor utsträckning. Under hösten 2026 inleddes en genomlysning av SLF som helhet finansierad av Svenska kulturfonden som förhoppningsvis leder till en ökad helhetssyn av verksamheten och ger möjlighet till utveckling och ökad resiliens. Förhoppningen är att den pågående utredningen som fortsätter under 2027 leder till konkreta resultat som kan implementeras i verksamheten.

Sett till Fs4H:s medlemmar, de 18 föreningarna, bör även ett organisatoriskt utvecklingsarbete ske. Utmaningar finns med en avsmalnad ekonomi, minskade årskullar och tecken på att kommunkartorna ritas om i Svenskfinland. Likaså kommer den nya fördelningsgrunden för statsunderstödet för 4H- verksamhet att påverka förutsättningarna. Vilka konsekvenser får det för föreningarna och deras verksamhet? Hur hittas resilienta framtidslösningar som är både ekonomiskt och strukturellt hållbara? Hur ser centralorganisationen och föreningsfältet ut vid 100-årsjubileumet?

Mål för 2027:

- Att ta del av den utredning som görs kring SLF och implementera uppkomna resultat.
- Inleda en översyn av strukturen inom Fs4H i samklang med medlemsföreningarna för att skapa hållbara lösningar för framtiden.
- Utveckla verksamheten för att hålla kvar unga längre i organisationen för att undvika minskande medlemsantal genom att tillväxten demografiskt minskar.
- Långsiktigt strategiskt arbeta för att barn och unga vill samt ges förutsättningar att stanna kvar på landsbygden som vuxna.

Hållbarhet

Hållbarhet genomsyrar Fs4H:s verksamhet. Vi strävar till att ha en hållbar ekonomi, beakta hållbarhet i personalresurserna och rent miljömässigt i verksamheten. Vi förmedlar hållbarhetstänket vidare till föreningarnas arbete och till de barn och unga som deltar i klubbar, läger, kurser, ungas sysselsättning, företagande och evenemang.

Hållbarhetsarbetet börjar med små handlingar i vardagen. Inom 4H som hobby lär sig barn och unga genom att göra: reparera och serva, minska matsvinn, återvinna och sortera smart, fundera på den egna odlingens eller skogens betydelse för naturens mångfald samt förverkliga egna miljögärningar.

Vi är aktiv part med både på förbunds- och föreningsnivå i den årliga Hållbarhetsveckan. Ett hållbarhetsinitiativ spunnet ur Fs4H. Under 2027 kartläggs Fs4H:s framtida roll gällande Hållbarhetsveckans nationella koordinering och kommunikation.

Årliga Rejäl Handling-säckinsamlingen är den åtgärd som ger mest synlighet och engagerar 4H-organisationerna, jordbrukare, unga, föreningar och ett brett samarbetsnätverk. En av Finlands äldsta återvinningskampanjer är en betydande miljögärning som sysselsätter hundratals unga i Finland. Genom att samla in plastmaterial från jordbruken för återvinning erhålls medel för 4H:s ungdomsarbete lokalt i föreningen och unga får handfast delta i en miljöförbättrande åtgärd. Årligen samlas ca 1 miljon kg jordbruksplast till återvinning med 4H-ungas insatser.

Mål för 2027:

- Att fortsättningsvis ha hållbarhet som ett ledord i 4H-verksamheten och se till att hållbarhet implementeras som handlingar på alla nivåer i organisationen. Stöda föreningarna i utarbetande av hållbarhetsplan.
- Fungera som nationell part i Rejäl Handling-säckinsamlingen samt engagera föreningar och unga tillsammans med jordbrukare lokalt i miljögärningen

- Kartlägga Fs4H:s framtida roll för Hållbarhetsveckans nationella koordinering och kommunikation.
- Medverka som aktiv part i Hållbarhetsveckans innehåll och samarbete samt engagera föreningarna till att lyfta det lokala hållbarhetsarbetet i 4H-verksamheten.

Nätverk & samarbeten

Fs4H är en samarbetande organisation med breda nätverk och genomslagskraft. Vi har förankring inom övrig tredje sektor, nätverk och intresseorganisationer som tangerar (ut)bildning, ungdomsarbete, landsbygden, skärgården samt barn och ungas välmående. Vi fungerar som katalysator mellan olika organisationer samt olika fonder och stiftelser jämte våra föreningar, exempelvis med konceptualisering av verksamhet tillsammans med finansiärer och uppdragsgivare vilket skapar både innehåll och resurser lokalt.

Fs4H fungerar även som aktiv part i nationella och nordiska nätverk för utbyten, kommunikations- och kompetenssamarbeten, står för praktiska arrangemang, evenemang och kommunikation samt erbjuder finlandssvenska unga möjlighet att delta och påverka på olika nivåer och forum.

Målsättning

- Fs4H fortsätter fungera som en trygg samarbetspart med närliggande aktörer inom det offentliga, privata och utbildning för att gynna 4H-verksamheten lokalt, nationellt och internationellt.
- Samarbeten innefattar såväl kompetensutbyte, kommunikation som utvecklingsåtgärder. Vidareutveckla de samarbeten som finns inom barn- och ungdomsverksamhet, fria bildningen och tematiska fokusområden för att säkerställa fortsatt hållbart lärande inom 4H. Initiera nya samarbeten enligt behov i målgrupperna.
- Kartlägga och utveckla nya former av språkgränsöverskridande samarbete i Finland. Fokus på nordiskt samarbete och utbyte.

Den statsunderstödda verksamheten

Av Fs4H:s bokslut för 2025 utgör cirka 40 % medel från Jord- och skogsbruksministeriet, i budgeten för 2026 och 2027 motsvarar andelen cirka 32 %. Av dessa medel vidarefördelas majoriteten, över 60 %, till föreningarna på fastlandet i Svenskfinland, resterande går till kostnader inom centralorganisationen.

Fs4H:s verksamhet svarar på statens och JSM:s strategier samt tar fasta på nuvarande regeringsprogram. De nationella medlen finns i statsbudgeten fastslagna under ett eget moment, statsunderstöd för 4H-verksamhet. Grunden för statsunderstödet är enligt följande: 4H-verksamheten bidrar till landsbygdens livskraft och attraktionskraft genom att erbjuda mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätta unga och erbjuda dem möjligheter att prova på företagande, bland annat genom att grunda egna företag. Dessutom främjar 4H-verksamheten växelverkan mellan landsbygds- och stadsområden. Tyngdpunkter för 4H-verksamheten ligger på att främja företagsamhet och företagande (bl.a. verksamhetsmodellen "Tre steg till arbetslivet"), matfostran samt skogs- och naturfostran.

Det nationella stödet i budgetmomentet fördelas mellan Fs4H och Suomen 4H-liitto. Tidigare har fördelningen primärt skett enligt en fast procent, från 2027 sker fördelningen enligt fasta mätare, statistik som inhämtas från lokalföreningarna. I den fördelningsnyckel som presenterats av ministeriet prioriteras ungas sysselsättning och beaktar bl.a. ungas arbetstimmar, utbetalda löner och omsättningen i 4H-företag. Därtill mäts deltagande i olika aktiviteter samt en språkdel.

Fs4H:s målsättningar är tydligt kopplade till landsbygdens livskraft och utveckling, den verksamhet som bedrivs kan tydligt kopplas till JSM:s förvaltningsområde, både centralt och lokalt. Verksamhetsmodellen "Tre steg till arbetslivet" finns genomgående implementerad, entreprenörskap och färdigheter stärks från den inledande klubbverksamheten och uppåt i åldrarna. Fs4H och dess föreningar fungerar även som arbetsgivare åt unga inom ordinarie verksamhet, likaså bedrivs förmedling av arbetsuppdrag åt unga, främst genom arbetspooler. Däremot har den svenskspråkiga verksamheten en något kortare historik av att arbeta med ungas egna företagande, ett område som bör stärkas 2027 och framåt.

Mål för 2027

- - Öka föreningarnas kompetens och bedriva utvecklingsarbete rörande ungas sysselsättning. Säkerställa de ungas villkor, lönesättning och välmående under anställningar både inom och utanför den egna organisationen.
- Genom samarbeten, fortbildning och kommunikation stärka arbetspooler för unga och motsvarande verksamhet i föreningarna.
- Stärka handledningen och tillhanda läromaterial/kurskoncept, initiera mentornätverk och utöka ungt företagande.

Fs4H:s resurser

Den ordinarie personalen består av en verksamhetsledare samt en utvecklingsansvarig som även fungerar som kommunikatör. Därtill tar Fs4H del av resurser genom SLF i fråga om förvaltning, ekonomi och administration. Med dessa resurser bedrivs den grundläggande basverksamheten som centralorganisation, utrymmet för utveckling är begränsat utan att tilläggsanslag erhålls.

Behov finns av att utöka den ordinarie personalen med en organisationskoordinator som kan arbeta direkt med fältet samt en del administrativa frågor. De projekt som finns planerade för 2027, nordiska Fiskeskolan samt validering av 4H-gårdar, motsvarar vardera cirka en halvtidstjänst.

Mål för 2027:

- Att ha en personalstyrka bestående av tre helårsverken samt därtill köptjänster och samarbeten motsvarande 0,5 helårsverken.
- Anställning av ytterligare en medarbetare om projektfinansiering erhålls.

6. Uppföljning och mätning av effekt

Mätning, uppföljning och utvärdering ska vara en kontinuerlig del av SLF:s arbete och inte endast något som görs i samband med årsrapporteringen. Syftet är att under året följa hur verksamheten genomförs, vilka resultat som uppnås och vilken förändring insatserna bidrar till. Uppföljningen görs planerat och i huvudsak kvartalsvis. Den utgår från indikatorer som fastställs utifrån verksamhetens mål, målgrupper och förväntade resultat.

Mätningen omfattar både verksamhetens konkreta prestationer och de förändringar som kan observeras hos målgrupperna. På prestationsnivå uppföljs exempelvis genomförda aktiviteter, deltagande, samarbeten, kommunikationsinsatser och räckvidd.

På kort sikt uppföljs förändringar inom exempelvis kunskap, delaktighet, engagemang, kontakter och arbetssätt. På längre sikt är målet att bättre kunna förstå vilken mer bestående betydelse verksamheten och projekten har haft. Den kvartalsvisa uppföljningen ska samtidigt fungera som ett verktyg för verksamhetsutveckling. Genom att följa resultaten under året blir det möjligt att reagera på respons, identifiera avvikelser och vid behov justera aktiviteter, prioriteringar och resursanvändning medan verksamheten ännu pågår.

SLF kombinerar kvantitativa och kvalitativa metoder. Statistik kring deltagande, räckvidd och aktivitet kompletteras med enkäter, intervjuer och samtal som hjälper organisationen att förstå hur målgrupperna upplever verksamheten och varför en förändring sker eller inte sker.

Digitala kanaler följs upp genom relevanta analysverktyg och projektspecifika indikatorer. Webbplatsens utveckling och användning följs upp genom webbanalys, medan respons från målgrupper och samarbetspartner samlas in genom exempelvis enkäter och strukturerade eller semistrukturerade samtal. Vid årets slut görs en samlad bedömning av måluppfyllelsen. Där det är relevant används samma eller jämförbara indikatorer under flera år för att synliggöra mer långsiktiga förändringar.

Målsättningen är att SLF både ska kunna visa hur resurser och statsunderstöd används och bättre förstå vilken faktisk nytta verksamheten skapar. Uppföljningen ska därmed fungera både som ett redskap för ansvarstagande och rapportering och som ett konkret stöd för att kontinuerligt förbättra verksamheten.

2027 och framåt

Verksamhetsåret 2027 handlar i hög grad om att ta nästa steg i utvecklingen av SLF som en gemensam centralorganisation. Förbundet har tre tydliga verksamhetsområden med olika målgrupper, uppdrag och sakkunskap. Deras särart ska bevaras. Samtidigt finns en betydande potential i att bättre använda det som är gemensamt: kunskap, nätverk, kommunikation, administration, projektkompetens och samhällspåverkan. Den fondfinansierade genomlysning av landsbygdsorganisationerna, som inleddes hösten 2026, fortsätter under 2027. Målet är att resultaten ska omsättas i konkreta åtgärder som stärker helhetssynen och organisationernas långsiktiga resiliens. När organisationens olika delar kan arbeta närmare varandra kan SLF både använda sina resurser effektivare och ge större genomslag åt verksamheten. Det gemensamma målet är en livskraftig svenskspråkig landsbygd – med konkurrenskraftiga företag, fungerande rådgivning, aktiva lokalsamhällen, möjligheter för unga och en stark svenskspråkig röst i de sammanhang där framtidens beslut fattas.

SLF Helhetsbudget 2027

Kostnader

Budgetpost	Totalt 2027	Rådgivning	Landsbyggs- utveckling	4H	Bokslut 2025
Lönekostnader och arvoden	703 000€	313 000€	130 000€	260 000€	685 396€
Teknik, material och utrustning	32 500€	24 500€	6 000€	2 000€	40 864€
Information, marknadsföring, utbildning	28 000€	16 000€	-	12 000€	45 137€
Köptjänster	43 000€	35 000€	8 000€	-	75 268€
Utrymmeskostnader och hyror	30 000€	18 000€	2 000€	10 000€	20 950€
Rese- och transportkostnader	60 500€	27 500€	7 000€	26 000€	97 563€
Övriga kostnader	147 000€	37 000€	-	110 000€	173 477€
Kanaliserade medel 4H	290 000€	-	-	290 000€	273 825€
TOTALA KOSTNADER	1 334 000€	471 000€	153 000€	710 000€	1 412 480€
Intäkter och resultat 2027					
<i>Belopp i euro</i>					
JSM, statsunderstöd	455 270€	145 000€	32 270€	278 000€	454 500€
JSM, MANE-/nätverksprojekt	45 000€		45 000€		
Svenska kulturfonden (förbundspaketet)	90 000€	-		90 000€	83 368€
EU-medel / projekt	314 730€	158 000€	75 730€	81 000€	162 853€
Övriga fonder och stiftelser / projektmedel	275 000€	55 000€		220 000€	270 130€
Deltagaravgifter och verksamhetsintäkter	118 000€	78 000€		40 000€	117 590€
Investeringsverksamhet	36 000€	35 000€		1 000€	30 740€
SUMMA INTÄKTER	1 334 000€	471 000€	153 000€	710 000€	1 119 181€
RESULTAT	-	-	-	-	-293 299